

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 186

Maribor, ponedeljek 18. avgusta 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Problem rešitve agrarne krize

MINISTER DR. HODŽA O SVETOVNI AGRARNI KRIZI TER POMENU SPORAZUMA MED JUGOSLAVIJO IN RUMUNIJO.

PRAGA, 18. avgusta. V Košicah se je vršilo včeraj veliko zborovanje češko-slovaških agrarcev, na katerem je govoril tudi znani agrarni politik, bivši minister dr. Hodža, ki se je bavil s splošno agrarno krizo na svetu in se je dotaknil tudi pravkar sklenjenega sporazuma med Rumunijo in Jugoslavijo.

Dr. Hodža je med drugim naglašal, da vidi rešitev agrarnega problema v osnovanju splošnega agrarnega bloka kot protitež ameriški konkurenci. Začetek, ki je bil storjen v tem smislu v Sinaji, je sicer hvalevreden, vendar je po njegovem mnenju med Jugoslavijo in Rumunijo doseženi sporazum preveč regionalen in premalo širokopotezen ter ne zajema rešitve problema tako, kakor bi bilo želeli. Vsekakor pa se govornik nada, da ne bo ostalo samo pri sporazumu

med Jugoslavijo in Rumunijo, marveč, da se bo sporazum v kratkem razširil tudi na druge agrarne države in pozneje po zamisli jugoslovanskega zunanega ministra dr. Marinkoviča na vso Evropo, tako, da se bo na novo regulirala izmenjava dobrin med agrarnimi in industrijskimi državami.

Glasilo češkoslovaških agrarcev »Venkov« objavlja daljši članek o pomenu sporazuma med Rumunijo in Jugoslavijo ter naglašja, da je realizacija tega sporazuma velike važnosti za vso Srednjo Evropo. Od sporazuma, ki je bil sklenjen v Sinaji, bo imela po mnenju pisca članka večjo korist vsekakor Jugoslavija ne pa Rumunija. To pa spravlja tudi Češko-slovaško kot članico Male antante v zelo delikaten položaj.

Smrtna nesreča Ljubljana v Splitu

LJUBLJANA, 18. avgusta. Sin znanega ljubljanskega veletrgovca z delkatesami, Ivan Stacul, ki se je mudil v Splitu na odmoru, se je včeraj smrtno ponesrečil. Pri kopanju v morju je pri skoku tako nesrečno padel na neko skrito pečino, da si je zlomil hrbtenico. Prepeljali so ga sicer takoj v bolnico, kjer pa je kmalu podlegel težki poškodbi. Njegovo truplo bodo prepeljali v Ljubljano.

Veliki viharji v Severnem morju

HAMBURG, 18. avgusta. Ob obali Severnega morja so divjali v soboto in nedeljo izredno srditi viharji. Najbolj je bila prizadeta pokrajina od Hamburga od izliva Labe in ozemlje levo od Labe. Severno morje je ponekod pljusvalo preko nasipa. Nad tisoč jutrov travnikov in pašnikov je pod vodo. Sadovnjaki so popolnoma uničeni. Le z največjo težavo se je posrečilo rešiti še pravočasno živino na pašnikih.

Trgovec z dekleti v samostanu

RIM, 18. avgusta. Iz Baldisere poročajo, kako se je neki trgovec z dekleti vtihotal v tamkajšnji ženski samostan in skoro odvedel tri nune. Prišel je v obleki benediktinskega meniha in sicer v spremstvu neke deklice, o kateri je izjavil, da je iz potresnega ozemlja in da je izgubila starše. Opatica je bila ta-

koj pripravljena, da vzame deklico v oskrbo ter je obenem povabila meniha. Naj ostane nekaj dni v samostanu kot spovednik. Naslednjega dne je opatica dozvednemu menihu dovolila, da odpelje 1 nuno in 2 novinki v cerkev bližnjega benediktinskega samostana. Ko pa je zvedela od vrtnarja, da je v bližini gozda skrit avto, kjer leže vrvi in maske, je ji postala stvar sumljiva ter je o dogodku takoj obvestila policijo. Karabinieri so nato »meniha« takoj aretirali in spoznali v njem zloglasnega zločinca, ki so ga radi trgovanja z dekleti že dolgo zasledovali.

Snežni zameti v južni Nemčiji

MONAKOVO, 18. avgusta. Neurje, ki je divjalo zadnje dni v južni Nemčiji, je zahtevalo 14 smrtnih žrtev. Po vseh gorah je zapadel debel sneg in razsajajo snežni viharji. Na Tirolskem so močni snežni zameti, preteklo noč pa so čutili tudi srednje močne potresne sunke.

ODKRITJE NOVEGA OTOKA PRI NOVJAJI ZEMLJI.

MOSKVA, 18. avgusta. Ledolomilec »Sedov« se je v bližini Novaje Zemlje na 3 milje približal novi kopni zemlji, na kateri bo izkrcal ekspedicijo, ki bo preiskala otok. Otok bo imenovan po znanstveniku Wieserju, ki je že pred leti izrazil prepričanje, da je v bližini Novaje Zemlje še drug otok. Novo odkriti otok je brez vegetacije in ptičje favne. Dolg je 20, širok pa 10 km.

Poljska še ni rešila vprašanja parlamentarizma in sporazuma z Nemčijo in Litvo. V zadnjem času jo močno duši sovjetska gospodarska politika, ki stremi za uničenjem njene industrije in agrarne produkcije.

V Rusiji sami neprestano vre med bojševiki samimi. Doslej se je eksplozija še dala preprečiti, toda — koliko časa bo to še mogoče.

Kakor vidimo, je v vrvenju vsa Evropa. Ali ne plava naš čolnič še najbolj varno?

U 57 urah iz Amerike v Evropo

LONDON, 18. avgusta. Angleški zračni kolos »R 100« je rabil za polet iz Kanade v Cardington na Angleškem 57 ur. Proga je dolga 3.000 milj in je preletel zrakoplov povprečno 58 milj na uro. Brezhibni polet je utrdil mnenje, da bo mogoče že v doglednem času napraviti redno zračno zvezo Amerike z evropskim kontinentom.

Načrt zakona o pobijanju alkoholizma

Jugoslovenski trezvenjaki so izdali načrt zakona o pobijanju alkoholizma, ki ga nameravajo predložiti višjim oblastim v odobritev. Glavne točke tega zakona so sledeče:

1. V čim večjem obsegu pobijati navado uporabljanja opojnih pijač in drugih narkotičnih sredstev (kokaina, opija etc.)
2. Zabranjeno dajanje alkoholnih pijač v internatih, vojašnicah in drugih državnih ter privatnih ustanovah; tudi ob raznih svečanih prilikah v teh zavodih.
3. Podpiranje vseh protialkoholnih organizacij pri njihovem delu.
4. Nagrade uradnikom in privatnim osebam za delo na polju pobijanja alkoholizma.
5. Podpiranje pridelovanja brezalkoholnih pijač in sicer z olajšavami pri obdavčenju, prevozu in izvozu.
6. Poučevanje v narodnih in strokovnih šolah o brezalkoholnem predelavanju sadja.
7. Zabranjeno sajenje trte in sliv, ki služijo izključno za pridelovanje alkoholnih pijač.
8. Zvišanje uvozne carine in taks na alkoholne pijače.
9. Zabranjen dostop v lokale, kjer se toči alkohol mladini izpod 18 l.
10. Zabranjen zakon osebam, za katere se dokaže, da so vdane alkoholu.
11. Staršem, ki so vdani alkoholu, se odvzame deca.
12. Pijancu se določi varuh.
13. Interniranje pijancev v zavodu za zdravljenje.
14. Prepovedano prodajanje alkohola na železnicah, v kolodvorskih restavracijah in bufejih.
15. Prepovedano prodajanje alkoholnih pijač močnejših od 10% in to od 18. ure v soboto do ponedeljka opoldne.
16. Zabranjeno nastavljanje ženskih uslužbenk v lokalih, kjer se toči alkohol.
17. Prepovedano uživanje alkohola šoferjem, pilotom in celokupnem osebju na vseh prometnih sredstvih.
18. Gostilne ne smejo biti v bližini šol, cerkva, mestnih uradov in drugih javnih zgradb in to v obsegu 500 metrov.

Uprava je dala ta načrt vsem trezvenostnim organizacijam na razpolago, tako da lahko da vsak član svojo pripombo in predlog.

Pristaši »mokra režima« smatrajo uvedbo tega zakona za absurd in pravijo, da je to samo san peščice trezvenjakov, ki nimajo drugega posla, kakor, da se bavijo s takimi fantastičnimi in nemogočimi idejami. — Da vidimo!

Zaplomba neužitnih pljuč.

Dočim se je na 26 špeharskih stojnicah, na katerih se je prodajalo meso 49 zaklanih svinj in 153 kg drobovine, ugotovila brezhibnost, je moralo tržno nadzorstvo dvema stalnima mesarjema zapleniti dvojico pljuč, od katerih je ena partija že močno smrdela.

Nemirna Evropa

Dvanajsto leto po svetovni vojni je Evropa še vedno v vrenju, ki nikakor ne kaže, da bi mogli misliti na čim skorajšjo njeno konsolidacijo. Tako notranji, kakor tudi zunanji zapletljaji postajajo namreč vedno resnejši. Nastajajoča vprašanja, ki so se nekoč sproti uravnavala, se sedaj odlagajo ali pa samo provizorično rešujejo. Konference, sklicane z namenom, da bi položaj ublažile, se zaključujejo često s še večjimi diferencami. Diplomacija veselo razvija mrzlično delavnost in vse njeno stremenje je usmerjeno za pridobitvijo novih zaveznikov oziroma oslavitvijo resničnih ali dozdavnih nasprotnikov posameznih grupacij. Vseposod je opažati v Evropi zopet težko politično atmosfero.

Mala Portugalska, ta krasična dežela revolucij, je zopet na pragu usodnih dogodkov. Močna levičarska straja, ki ima močno zaslombo v angleški delavski vladi, zahteva uvedbo demokracije, čemur se seveda z vsemi silami upirajo pristaši sedanjega režima.

V sosedni Španiji še vedno ni ponehala obupna borba za popolno likvidacijo diktatorskega režima pokojnega generala Primo de Rivere, katero povečuje še agilnost republikancev in katalonskih avtonomistov.

Na Švedskem in Norveškem, kjer bi najmanj pričakovali notranjih trenj, pripravljajo protiboljševiški konservativni kmetje slično akcijo, kakor se izvaja na Finskem proti komunistom. Nič boljše ni naposled niti v ostalih baltičskih državah, v Letoniji, Estoniji in Litvi. Boj proti uplivi boljševizma absortira prejkoslej vse narodne sile, Litva pa je vrh tega še v stalnem konfliktu s Poljsko.

Veliko Britanijo pretresa silna gospodarska kriza, ki je zajela nekatere industrijske panoge, posebno premogovno, in pomnožila številno brezposelnih na milijone. Razen tega ji delajo preglavice tudi kolonije in zaščitne države: Indija, Sudan, Egipt itd.

Francija, ki je sicer še na najboljšem, je v latentnem sporu z Italijo, z uporniki v Alžiru in Tunisu, težkoče pa ima tudi z Indokino in Irakom.

Italija se bliža višku gospodarske krize, katero so zadnje strahotne elementarne nesreče le še povečale. Tudi absolutna moč fašizma se že nevarno krusi. Protifašistično gibanje, ki se je doslej omejevalo le na inozemsko akcijo, se pričinja aktivno uveljavljati tudi v samih mejah kraljevine.

Nemčija je vsled bližajočih se volitev na usodnem razpotju. Doslej je tako v notranji kakor tudi v zunanji politiki spretno lavirala, ne da bi se bila jasno opredelila, kam hoče. To je bila politika centrima; toda vse kaže, da bodo sedanje volitve prinesle zmago levemu ali desnemu krilu in potrebna bo končna odločitev kurza.

Avstrija je še vedno v krizi zaradi Heimwehra, neodločene zunanje politike in kreditnih vprašanj. Medžarska in Grška stojita pred odločitvijo v vprašanju

povratka kraljev. Madžarska hoče restavracijo Habsburžanov in revizijo trianonskih mej. Pridružuje se opasna agrarna kriza in pokret levic, ki zahteva uvedbo demokracije.

Bolgarska ječi pod diktaturo makedonskimi in zunanje vpliva Italije. — Rumunska je šele preživela izpremembo na prestolu, vznemirja jo pa protizidovsko gibanje in naraščanje boljševiškega pritiska.

Albanija je postala italijanska kolonija in se ne more gani, čeprav je vse napeto.

Das Gebiet von Maribor

Izdal »Putnik«, uredila Tujsko-prometna zveza — Maribor. Maribor 1930. 16 str. + zemljevid.)

Še ni dolgo, odkar je izšel nemški vodnik po ozemlju severovzhodne Slovenije in odkar je splošno turistično očrtal naše ozemlje Badjura v »Sloveniji«, podrobno pa v »Pohorju« in »Kozjakovem pogorju«. Danes že izgleda, da je pošel nemški vodnik in da je vsled tega hotela Tujsko-prometna zveza v Mariboru v naglici odstraniti na zunaj obstoječe pomanjkanje, vsled česar je na hitro izdala najnovejši 16 strani obsegajoči vodnik po mariborskem ozemlju.

Novi vodnik opiše v telegrafskem slogu Maribor in okolico, Celje, Ptuj, zdravilišča, pohorska in gornjesavinjska letovališča, in končno kraje, ki pridejo na prekmurški, celjski, koroški in savinjsko-mislinski progi vpoštev za poletno počitniško bivanje.

Če hočemo ugotoviti vrednost pričujočega vodnika, se moramo najpreje zavedati, da je postavil Badjura naše vodnike na evropsko solidno višino. Vsled tega je naloga naših tujsko-prometnih institucij, da njihovi novi vodniki — zlasti še oni, ki so namenjeni tujini — vsaj vzdržijo nivoju, na katerem je Badjura obstal.

Obseg vodnika je za izvršitev zadane naloge, ki hoče dati človeku tujsko-prometna navodila, odločno premajhen. Vodniku priloženi zemljevid tudi ne vpoštevava vseh krajev, katere vsebuje tekst. Izvedba slik je komaj drugovrstna; položaj slike, razen pri prvi sliki Celja, Laškega in Črne, ponesrečen, oziroma brez smotra. Slike so brez naše samorodnosti, brez topografske vsebine, ki bi kraje prikazala kot res naše. Slikam manjka duhovno obeležje, kombinacija pokrajine in človeka. Povdarjam pri tem, da istotako, kakor ne smemo zaostati v redakciji novih vodnikov za Badjuro, tako tudi ne moremo priznati za pozitivno, kar zaostaja za Ravnikovimi ali Kraševčevimi posnetki. Nobeno novo delo ne sme zaostati za svojim predhodnikom; naloga novih del je, da predhodnike izpopolnijo.

Uvod je splošen in zastarelo rodoljubljen. Tekst sam pa si je vzel za vzor tržno reklamno in je poln superlativov, katerih umestnost bo treba mnogokje odkloniti. Mnogi superlativi so navadno znak pomanjkljivega doumetja predmeta; da to res tudi v tem slučaju, dokazuje-

jo mnoge netočnosti in pomanjkljivosti. S klimatološkega vidika je treba ugotoviti, da ni Maribor glede podnebja nikakoli izjema našega vzhodnega Podravja, ampak, da je mariborsko podnebje sestavina cele pokrajine. In neodpustno je, da uovi vodnik ravno v tej pokrajini, v Slovenskih goricah, ne pozna razen Vurberka, Ljutomera in Ormoža nobene, letovišča ali izleta vredne postojanke! Ravnotako ne pozna novi vodnik Prekmurja in prazno je ozemlje med Celjem, Poljčanami, Šmarjem ter spodnja Savinjska dolina. Nezaodostno je naštetih v posameznih krajih krajevne zanimivosti; tujec bo lahko sam ocenil hotele, gostilne, restavracije ali kavarne, ne bo pa mogel doumeti na isti način naštetih krajevnih kulturnih zanimivosti, vsled česar je pri tej knjigi potrebno kratko objašnjenje. Zgodovinsko so sicer res omenjene rimske naselbine, a nič več. Poplemenitenje Teharčanov ni točno, Ljutomer pa je »eine uralte Stadt« (!). Pohorje se na zahodu začinja na koroški meji, njegova zahodna meja pa je pravilno navedena z Mislinjo. Geološko prikazuje vodnik Pohorje kot »kolossalen Granitstock«! Pri razgledih s planinskih koč dvomim, če je podana točno slika razgleda; nerazumljivo je, zakaj ni kot pohorska postojanka omenjen Hlebov dom na Smolniku. Črna leži pod Pohorjem! Navajati Mareberg kot izhodišče za Sv. Primož pod Lipo in Sv. Jernej je nerodno, ker je pravo izhodišče za obe točki Vuzenica, oziroma Muta. Po novem vodniku pa je Vuzenica zato izhodišče za »Košutnjak 1522 m«, ki leži na Pohorju, kljub temu, da je pozneje pravilno naveden Dravograd kot izhodišče za Košenjak. Na Stroino najugodnejša pot vodi iz Guštanja, naš vodnik pa pelje tujca samo iz Prevalj. Pravi tako kot bo turist zastoj iskal iz Vuzenice poti na pohorski Košutnjak, bo tudi na Peci zastoj iskal rešitve uganki, kako priti od Uleteve kočice na Kordeževo glavo preko Riške gore! Proti takim navedbam stopajo v ozadje orijentacijske pogoške, kakor: da leži Mislinja na južnem pobočju Pohorja, Mežica na železnici Maribor-Dravograd-Celje, ali pa Sečnica pri Fali.

Stiriacus.

Katastrofa na savskem železniškem nasipu

5 mrtvih, 15 težko ranjenih.

Na predvečer zaključka evharističnega kongresa v Zagrebu, ki je končal v nedeljo z veličastno procesijo, katere se je udeležilo nad sto tisoč vernikov iz vseh pokrajin naše države, se je pripetila na železniškem mostu na Trafinski cesti katastrofalna nesreča, ki je zahtevala 5 smrtnih žrtev, dočim je 15 oseb težko, več pa lahko ranjenih.

Na igrišču »Concordije« se je vršil v soboto zvečer veličasten ognjem. Na desetstisoče ljudi ga je opazovalo, glavne množice pa so zasedle 6—8 m visoki železniški nasip ob progi, deloma tudi most sam. Ničče ni pomislil, da je ravno ta del železniške proge zelo živahen in da zelo pogosto vozi vlak. Mnogi so bili celo prepričani, da je radi ognjemeta ustavljen železniški promet in so bili zato brez skrbi. Tem vestem so verjeli zlasti okoliški seljaki in seljakinje.

Kmalu po 9. uri je zažvižgala lokomotiva, prihajajoča od savskega mostu. Bil je to tovorni vlak št. 90, ki je prihajal z veliko garnituro iz Siska v smeri Zagreba. Strojevodja je stalno dajal znamenja in zmanjšal tudi brzino, a bilo je že prepozno. Množice na nasipu in mostu se je polastila silna panika. V trenutku je bilo na dnu nasipa na stotine ljudi, ki so ležali drug na drugem. Toda ti so bili še srečni. Pretrpeli so samo strah, sicer pa so ostali živi. Vse strašnejši na je bil položaj na mostu samem. Tamkaj so ljudje obupno klicali na pomoč. Prepozno. Lokomotiva je že zavozila med nje. Krik in stokanje ranjencev je med de-

tonacijami raket pretresalo ozračje. Lokomotiva je potiskala ljudi pred seboj in si čistila pot. Posledice so bile strašne. Na tračnicah je obležalo vse polno moških in žensk v mlakah krvi, ki so bile zadnje priče velike katastrofe: 5 mrtvih in 15 težko ranjenih. Med slednjimi je več takih, o katerih zdravniki nimajo nobenega upanja, da jim rešijo življenje.

Preiskava, ki jo je takoj uvedla železniška direkcija, je dognala, da vlakovnega osovja na nesreči ne zadene nobena krivda. Na mostu je bila namreč prevelika gneča, da bi se mogli ljudje pravočasno umakniti, čeprav je vlak vozil z močno zmanjšano brzino, pravočasno ustavititi pa ga ni bilo več mogoče.

Vpisovanje v obrtno nadaljevalno šolo v Mariboru

za šol. leto 1930-31 se začne v sredo, dne 20. avgusta in traja do nedelje, dne 14. septembra. Vrši se v mestni posve-tovalnici na mestnem načelstvu vsak delavnik od 10.—12. ure in vsako nedeljo, oz. praznik od 9.—11. ure. Vodstvo naproša delodajalce in delodajalke, da v tem roku gotovo pošljejo svoje vajece in vajecke k vpisovanju. Po 14. septembru se vpisovanja ne bodo več vršila, zamudnike bo moralo vodstvo šole prijaviti obrtni oblasti. Vajenci in vajecke morajo predložiti zadnje šolsko izpričevalo, oz. izkaz obrtne nadaljevalne šole ter plačati običajno šolnino. Kovinarski vajenci in šiviljske vajecke, ki so dovršili II. letnik obrtne nadaljevalne šole, se morajo priglasiti za sprejem v III. letnik. Če bo mogoče otvoriti tudi za druge obrti III. letnik, se bo naknadno naznanilo.

Ali si že član „Vodnikove družbe“?

Mariborski in dneoni drobiš

Kaj je s sprejemom okoliških učencev v deško meščansko šolo?

Bliža se pričetek šolskega leta. Znano je, da je mestni šolski odbor sklenil, da se vsem nemestnim učencem sprejem odkloni, ker niso okoliške občine še storile sklepa, da bi prispevale primeren odstotek k gradnji nove deške meščanske šole na desnem bregu Drave. Zato se obračajo starši iz bližnje in daljne okolice na merodajne faktorije ter jih prosijo pojasnila: 1. Ali mestni šolski odbor še vedno vztraja pri svojem odklonilnem stališču glede sprejema okoliških učencev? 2. Kaj so s'orile okoliške občine glede obveznosti prispevkov k gradnji nove deške meščanske šole? 3. Kaj je ukrenila šolska oblast, da bi se preprečila preteča nevarnost v razvoju našega šolstva?

35letnica mature.

V soboto so slavili 35letnico mature na moškem učiteljskem v Mariboru sledeči gospodje: Mirko Zinauer, upokojeni učitelj, sedaj ravnatelj Ljudske samopomoči, Čulik Leopold, šol. upravitelj v Cezanjevcih, Ivan Žolnir, upravitelj okoliške šole v Ptuj, Kožuh Mirko, mestni šolski nadzornik v Mariboru, Drago Kveder, ravnatelj mešč. šole v Ptuj, Valentin Kajnih, učitelj v Ptuj in Rado Prajndl, šol. upravitelj pri Veliki Nedelji. Odsoten je bil šol. upravitelj v Rogoški Slatini, Ivan Glinšek in še štirje tovariši, bivajoči v Avstriji, ki se povabilu radi raznih zaprek niso mogli odzvati. Med povabljeni sta bila prof. Josip Fistravec in ravnatelj Drago Humek. Vsi so se v veselem razpoloženju spominjali svojih dijaških let in obujali stare spomine. Ostalo jih je le malo, zato pa so vsi želeli, da se čez 5 let zopet snidejo pri Balonu ne glede na to, da jih je bilo pri mizi ravno 13 — nesrečna številka. Vendar pa to ni motilo veselega razpoloženja, ker so omizje izpopolnili za eno osebo, namreč s — »Štefanom«.

Glavni plinski vod na dravskem mostu bo jutri, v torek, od 4.30 do 5.30 zjutraj, radi nujnih popravil prekinjen. Konsumenti na desnem dravskem bregu se zato opozarjajo, naj v navedenem času ne uporabljajo plina.

Razpisane službe v moški kaznilnici.

Pri moški kaznilnici v Mariboru se od data 2 mesti paznikov zvančnikov odnošno služiteljev. V poštev prihajajo samo popolnoma zdravi prosilci, ki so velike in krepke postave. Lastnoročno spisane, pravilno kolkovane in opremljene prošnje je vložiti najpozneje do 25. avgusta pri ravnateljstvu kr. moške kaznilnice v Mariboru. —

Tragične smrti preminulega

monterja, Viljema Rebernaka, je spremlilo v soboto številno občinstvo k zadnjemu počitku. Pred mrtvašnico in ob odprtju grobu so se odigravali srce pretresujoči prizori in je ostalo le malokatero oko suho. 12 vencev je krasilo zadnji tesni dom pokojnika, krsto pa so poneli li grobu pokojnikovi stanovski tovariši. Ob turobnih zvokih žalostink »Drave« je zagrnila zemlja zemске ostanke skrbnega, mladega očeta, ki je postal žrtev vestnega izpolnjevanja svojih dolžnosti.

Druga motorna brizgalna studenskih gasilcev.

V Studencih so včeraj ob roba gozda blagoslovili že drugo motorno brizgalno tamošnjega agilnega gasilskega društva. Siavnosti so prisostvovali razen gasilskih društev iz okolice tudi gasilci iz Maribora in ste bili obe kumici gospe Šteharjeva in Glasova deležni prisrčnih ovacij. Po blagoslovitvi se je razvila na robu studenskega gozda zelo animirana gozdna veselica.

Neregulirana Pesnica prestopila — bregove!

Iz Pesniške doline nam poročajo, da je neregulirana Pesnica zadnje dni zopet prestopila bregove. V okolišju Sv. Marjete so vsi travniki pod vodo. Otava je uničena in okolica je podobna pravemu jezeru. Tudi na uivah je mnogo škode. Prizadeti prosijo merodajne činitele, da bi se 10-letna obljuba regulacije te muhaste reke, ki leto za letom povzroča posestnikom vzdolž njenih bregov občutno škodo — končno realizirala. —

Delo dobi:

30 viničarjev, majarjev, 6 pastirjev, 10 hlapcev, 2 kovača, 2 mizarja, 2 sodarja, 10 kamnosekov, 4 slikarji, pleskarji, 1 mesar, 1 slaščičar, 1 sofer, 1 fotograf, 1 krojač, več vajecev (sodarske, čevljar-ske, krojaške, mizarске, pekovske, kolar-ske, slikarske obrti ter trgovske stroke), 10 kuharic, 28 služkinj, 4 sobarice, 1 varuška, 3 postrežnice, 1 kuharica k orožnikom, 1 kuharica v dijaško kuhinjo, 1 kuharica za uradniško menzo, 1 bolniška strežnica, 1 dobra gospodinja, 1 perica, 1 plačilna natakarica, 1 podnatakarica, 1 šervirka, 10 šivilj za perilo, 4 mlade delavke za oblikovanje ovratnikov, 1 štoparica gornjih delov čevljev, 3 šiviljske vajecke in 2 vzgojiteljici. Interesenti naj se obrnejo na Borzo dela v Mariboru. —

Skupni izlet Sokola in Narodne Odbrane.

V nedeljo 24. avgusta popoldne se bo vršil izlet obeh navedenih domovinskih organizacij v Jarenino. Prijaznost lepega pohoda od Pesnice v Jarenino bo dvigala z vedrimi zvoki društvena godba. Jarenina je žarni cvet v mičnem šopku idilično ljubkega podolja Slovenskih goric in že izletnikom dobro priljubljen kraj. Od Pesnice do Jarenine te boža ob polurni hoji k svitu gibajoč dih v čar odete prirode, da se ti duša in srce napije jasnih občutkov blaženstva. Vlak vozi na Pesnico popoldne po 2., zvečer pa nazaj neka! po 8. uri. Prilika izjemno ugodna, da stopimo za kratko iz mraka vsakdanjih skrbi v sveži podvig bratske družbe. Ne zamudite vedrih uric, pridružite se v nedeljo!

18.792 Din je izgubil

v soboto uradnik drž. železnice Hugon Vesely, nameščen na državnem kolodvoru, v mestnem avtobusu št. 4. Denar je imel v aktovki in je bil namenjen za izplačilo delavcev v območju tezenskega kolodvora. V aktovki je imel razen denarja tudi plačilni seznam. Vsota je ob-stojala iz 4 bankovcev po 1000 Din, 146 stodinarskih ter 136 dvodinarskih nov-cev. Oškodovanec je zadevo takoj prijavil policiji. Kakor se nam ob zaključku lista poroča, je bila izgubljena vsota že najdena. Vesely je namreč pozabil aktovko z denarjem v hotelu Halbwidl, ne pa v avtobusu ter mu je bila izgubljena stvar že vrnjena.

Krvav pokol na Murskem polju.

Iz Križevcev pri Ljutomeru nam poročajo: Včeraj smo pokopali Frančka Jerebiča in Petra Fürsta, oba posestniška sina iz Vučje vasi. Postala sta žrtev pravcate bitke med 14 vinjenimi fanti sosednih vasi. V Vučji vasi so se srečali in se začeli izživljeno zbadati. Končno so »rekvirirali« kolesarske sesalke, kar je povzročilo pretep, kateremu sta podlegla Franjo Jerebič in Peter Fürst, ker sta dobila smrtonosne poškodbe. Vsaka zdravniška pomoč je ostala brez uspeha. — Izmed napadalcev so orožniki od Sv. Križa aretirali tri razborite Muropolice ter jih izročili v zapore sodišča. Preiskava in razprava bo podala pravo sliko usodepolnega pretepa. — Glavni krivec opisane sramotne prazniške tragedije pa je nesrečni alkohol. —

Tatvina denarja v vojašnici.

Redovu Bolanu Tošiču v geografskem oddelku podoficirske šole je še neizsledeni uzmovič vzel iz zaklenjenega kovčka Din 700.—. Kovček je moral odpreti s ponarejenim ključem, ker ni opaziti znakov nasilnega odpiranja. Preiskava za storilcem je ostala negativna. —

Hudoblija.

Prebivalci Popovičeve ulice kjer je postavilo Olepševalno društvo par lep-pih klopi, so polteli prijavitli, da je 17-letni F. N. iz hudobije prerezal naslo-njalo neke klopi do nerabnosti. Dobro bi bilo, da bi dobil fant za svoje su-naštvo prav primerno »nagrado« za svarilo drugim.

Tomboła narodnih železničarjev.

Tomboła priredi v nedeljo dne 21. sep-tembra ob pol 3. popoldne na Trgu sva-bode Udrženje jugoslov. narodnih železničarjev, podružnica Maribor. Ako bi bilo malo vreme, bo tomboła nedeljo 28. septembra. Glavni dobitki bodo na ozled 14 dni pred vršitvijo tombole v izlozbi tvrde Westak na Aleksandrovi cesti. —

Spomini Japonskega krvnika

KITAGORA, KI JE PRED NEKAJ TEDNI UMRL V STAROSTI 85 LET.

Pred tedni je umrl v Jokohami mož, znan po vsem Japonskem. Bil je to Hituopy Kitagora, svoječasnih krvnik japonskega cesarstva. Kitagora je bil ne-verjetno močne postave in ni oslabil niti v svojih starejših letih. Zapustil je ta svet v starosti 85 let.

Več kot 60 na smrt obsojenih je obglavil Kitagora lastnoročno. V svojih spominih navaja krvnik med drugim: »Bil sem služabnik pravice ne toliko iz kakšne nagnjenosti do tega posla, kakor zato, ker sem bil k temu prisiljen.« To je treba razumeti tako, da je imel pred 25 leti še vsak japonski fevdalni gospod pravico do svojega krvnika. Običajno so si gospodarji izbrali za ta poklic moža iz vrst svojih služabnikov. In čim je bil ta ali oni določen za to opravilo, si ni več upal protiviti se krvoločnim poveljem svojega gospodarja, če ni hotel priti ob svoj kruh.

Obglavljenje se je izvrševalo takrat še drugače, nego danes v nekaterih nemških državah in v Franciji. Obsojenec je sedel s prekrižanimi nogami na zemlji in z dvignjeno glavo čakal na smrtni udarec krvnika. Edine priprave sta bili slamnjača in meter globoka jama, poleg katere je sedel revež poslednje trenutke svojega življenja. Čim se je posrečilo krvniku spravit svojega bližnjega ob življenje, ga je sunil v jamo in so ga na licu mesta zakopali.

»Odvrtna je služba krvnika,« piše Kitagora, »toda mnogo bolj odvrten je sodnik, ki je obsodil napačno in se pri tem ne zaveda svojih človeških slabosti.

Spominjam se primera, ki je vzbudil po vsem Japonskem velikansko pozornost. V smrt je bil obsojen neki mož, ki je bil obtožen umora svoje soproge, čeprav je do poslednjega trenutka zanikal krivdo. Z lepo izbranimi besedami je obsojenec nagovoril sodnike: Gospodje, obtožba, ki je naperjena proti meni, pomeni za mene smrt pod mečem. Žal vas ne morem prepričati o svoji nedolžnosti, ker sem se res mudil v trenutku umora v sobi svoje žene. Kljub temu pa stojim pred vami čist in nedolžen, ker nisem izvršil zločina jaz. Medtem ko sem spal, je moral vdreti v stanovanje neki neznanec, ki je zabodel mojo ženo v srce. Ko sem se zjutraj prebudil, sem našel ženo mrtvo. — Sodišče ni verjelo temu zagovoru.

Tri dni po tem zagovoru so peljali obsojenca po takratnem običaju na neosedlanem konju na morišče. Položili so na tla slamnjačo, na katero je sedel obsojenec brez besede. Pretočil ni niti ene solze. Samo težak vzdih se mu je izvil iz prs, ko so mu zavezali oči in se mu je stemnilo... Baš ko sem zamahnil s smrtnim udarcem in poslal svojega bližnjega na drugi svet, je planil pred mene neznan mladenič z bodalom v roki. Predno se je kdo izmed nas zavedel, se je mladenič zabodel in na mestu izdihnil. Bilo je to tisto bodalo, ki je usmrtilo tudi ženo moža, ki sem mu ravnokar odsekal glavo. Na ročaju noža smo našli ta le napis: Nositelj tega orožja je morilec žene obglavljenega. Ona je morala umreti, ker mi je obljubila zakon, pa je poročila drugega.

kompozicije. Skupina glasbenikov se namerava po tem delu posvetiti podobnim nalogam, tako na primer o rdeči armadi, o žetvi in drugih važnih sredstvih novega ruskega družabnega življenja.

Razvoj avtomobilizma v ČSR

Tekom zadnjih 10 let je razvoj avtomobilizma, zlasti pa v zadnjih 3 letih, tudi v ČSR naravnost ogromen. In je n. pr. v Pragi narasla posest avtomobilov za 100%. Dočim je pred 5 leti prišel v Pragi en avto na 200 prebivalcev, pride danes eden na 40 prebivalcev. Rezultati zadnjega štetja še niso podrobno znani, verjetno pa je, da se je to razmerje še znižalo.

Katera je boljša?

Lipče in Jakec se hočeta vleči, pa pravi Lipče: »Pri nas živi neka žena, ki je tako velika, da ji pride šele opoldne jed v želodec, če je jedla zjutraj.«

Jakec: »To ni nič! Poznam tako velikega smreki podobnega človeka, da lahko hodi meseca januarja bos po snegu, pa bo pričel kihati šele julija...«

Zelo po domače.

— Halo, gospod jedilni, v juhi sem našla muho?

— Nič posebnega, milostiva; kadar najdete močera, mi povejte, ker imam doma prav čeden akvarij

Bodi štedljiv!

— Atek, daj mi dinar, da si grem ogledat ono veliko kačo!

— Kaj šel? Navadi se štediti! Vzemi povečevalno steklo in si ž njim oglej onega-le črva...

Ljubitelj glasbe.

— Vi ste gotovo velik ljubitelj lepe glasbe, pripomni gospa svojemu gostu, ki mora potrpežljivo poslušati breknanje hčerke.

— Kakopak! Toda zaradi mene lahko mirno dovolite hčerki še naprej igrati.

Redka opravilca.

— Je-li sedaj osem ura?, se jezi šef nad zakasnelim uradnikom, ki je zamudil deset minut.

— Oprostite, prosim, malo pred osmo uro sem imel strašno smolo ter sem padel v kanal.

— Pa ste kljub temu že zopet suhi tukaj?

— Vsekakor! Vse skupaj je bilo namerč v sanjah...

O samih rekordih

Javljajo ameriška poročila dan za dnev. Ni še dolgo tega, kar smo napisali, da sta brata Hunter s svojim 554 urnim vztrajnostnim poletom potokla rekord letalca Jacksona in O'Briena iz St. Louisa, ki sta vztrajala v zraku le 420 ur. Ta »poraz« ni dal Jacksonu in O'Brienu miru. Nastopila sta 21. julija vztrajnostni polet nad St. Louisom, da prekosita brata Hunterja. Preteklo sredo popoldni sta bila že 540 ur nepretrgoma v zraku in sta še isti dan pobila rekord bratov Hunter. Kakor pa javljajo iz Newyorka, se jima še nič ne mudi na zemljo in mislita preživeti v zraku skupno vsaj tisoč ur... Doslej delujejo motorji letala brezhibno. Neka velika ameriška rafinerija olja je obljubila pogumnima letalcema sto dolarjev za vsako uro, ki jo preblijeta v zraku nad Hunterjevim rekordom. Upajmo, da se vrneta spornika cela in zdrava iz nebeskih višav.

Grkinja — univerzitetni profesor

Prva žena, ki je bila imenovana za univerzitetnega profesorja v nizozemskem mestu Leyden, je bila Sofija Antoniadis, ki je obenem prva Grkinja, ki jo je doletela ta visoka čast; poleg tega še na inozemskem vseučilišču. Kot naslednica profesorja Heselinga bo predavala profesorica novogrški jezik. Z največjimi simpatijami so sprejeli njeno nastopno predavanje, ki se je vršilo pred nabito svečano dvorano univerze. Predavanju niso prisostvovali le študenti in profesorji iz nekakšne solidarnosti, temveč so ga obiskali tudi člani senata, dalje grški minister v Haagu in profesor Pernot, katerim je ga. Antoniadis delj časa sodelovala na pariški Sorbonni. Ker predavateljica še ne zna nizozemski, je na svojem nastopnem predavanju govorila francoski.

Farnovanje Stalinovih govorov.

Študenti moskovskega državnega konservatorija so se odločili, da bodo skupno z zvezo proletarskih komponistov sestavili simfonično delo, ki bo imelo v svoji srednji govoru Stalina s poslednjega moskovskega strankinega kongresa o uspehih petletnega načrta. Govor bodo oživiljali komadi Davidenkovega zborov, Schechterjevih političnih pesmi in druge

Sport

Ilirija: Maribor 2:0 (1:0)

Tekma za pokal JNS je za nami. Sportno občinstvo našega mesta je z največjim zanimanjem pričakovalo včerajšnji rezultat. Upalo je, da bo mogel ISSK Maribor na lastnem igrišču in pred lastno publiko doseči tak rezultat, da bo moral naprej tekrovati. Toda Ilirijani so jim temeljito prekrizali račune. Poset je bil prvovrsten, navzočih je bilo do 800 gledalcev, ki pa niso mogli priti na svoj račun. Nikakor ta očetek ne gre samo na račun ISSK Maribora, temveč tudi na račun gostov, ki nam niso pokazali nogometa, ki bi osvajal. Igra gostov je bila vsekakor efektnejša in daleko koristnejša, vendar je ostala v mejah običajne tekme za točke. Maribor je s to tekmo zaigral nadaljnjo udeležbo v tekmah za pokal JNS.

Točno ob 17. sta nastopili moštvi v naslednjih postavah: Ilirija: Malič, Krašovec, Berglez, Volkar, Varšek, Popačnik, Rihar, Oman, Knežević, Košak, Doberlet. — Maribor: Koren I, Koren II, Jež, Konič, Kirbiš, Domicelj, Starc, Bertoncely, Priveršek, Najžer, Vodeb.

Ilirija, ki je nastopila v spremenjeni postavi, ni predvajala one lepe fair igre, ki smo jo od nje navajeni. Start posameznih igralcev je bil vsekakor preoster. Najboljši del je ožja obramba z vratarjem Maličem na čelu.

Maribor je imel črn dan. Moštvo je od raznih tekem padlo v formi za razred in je podalo takšno igro, ki je v letošnji sezoni še nismo videli. Čim je bil izključen Koren I, je bilo jasno, da delo ne bo šlo od rok; napadalna vrsta se ni mogla uveljaviti. — Bertoncely je bil takoj v začetku igre blesiran in je samo statiral. V drugi polovici je vsled blesure izstopil še Najžer, — in tako je bila usoda zapečaten. V krilski vrsti je zadovoljil edini Konič, dočim je Kirbiš pošiljal skoro nerabne žoge napadu. Tudi njegova igra je bila preostra. V obrambi je zadovoljil edino vratar Koren II, ki je včeraj zopet dokazal svoje odlično znanje. Včerajšnja tekma boji domačinom ponoven memento, da nogomet ni samo igra z žogo, temveč tudi preskušnja živcev. Teh pa mariborska enajstorica ni imela, ker bi se bila sicer lahko obvarovala poraza.

Igra je bila v ostalem odprta. Poglavlje zase je tvoril sodnik g. Ochs iz Celja. Ni bil dorastel igri in je s svojimi odločitvami oškodoval oba nasprotnika. Tudi njegovo uradovanje v nemščini je neugodno vplivalo na občinstvo, in je skrb sodniške sekcije ZNS, da stavi sodnika na razpolago, ki zna službeni jezik.

Nacionalno teniško prvenstvo Dravske banovine 1930

Jug. tenis-savez je tudi letos poveril ISSK Mariboru prireditve teniškega turnirja za prvenstvo Dravske banovine. Tekmovanja sama in zanimanje za nje so ustvarili prvovrstni družabni in sportni dogodki. Praznični dnevi besega sporta Slovenije so potekali z revijo naših najboljših predstavnikov te sportne panoge. Številčno je letošnja prireditev tako s strani konkurentov iz cele banovine, kakor tudi s strani občinstva izpadla rekordno in gotovo ostane vsem v prijetnem spominu. Ugodno so nas presenetile predvsem Ljubljancanke (gdč. Ravnihar) ter mlada Celjanca — juniorka gdč. Serbec. Kvalitativno se je v splošnem opazoval lep napredek in je zalet, da se pred vsem s čestimi medsebojnimi srečanji izpopolnjuje turnirska rutina naših igralcev. Posebno mariborska konkurenca je v tem prednjačila številnim gostom.

V konkurenci gospodov posamezno si je priboril prvenstvo g. Hitzl, ki je premagal g. Leyrerja 2:6, 7:5, 7:5 w. o. Tretje mesto si delita g. dr. Blanke (premagal g. Berganta 6:8, 6:1, 6:1) in g. Holzinger (premagal g. Gašperina 6:3, 1:6, 6:1).

V konkurenci dam posamezno je z zmago nad gdč. Ravnihar (Atena, Ljubljana 6:1, 4:6, 6:0) prvakinja gdč. Hitzl. Na tretjem mestu sta se plasirali ga. Schweickhardt in ga. dr. Krausova. Prva je premagala gdč. Šapljjo (Ilirija) 6:1, 6:2, druga gdč. Gregorec 6:4, 6:2. Juniorsko prvenstvo si je priboril g. Drago Zajc (Ilirija) z zmago nad g. Kardošem (Mura)

6:2, 6:2. Tretje mesto g. Pušenjak, ki je premagan od g. Kardoša 7:5, 8:6 in gosp. Serbec (Celje), premagan od g. Zajca z 6:1, 6:3.

Tudi prvenstvo mešanih parov sta si zasigurala gdč. in g. Hitzl z zmago 6:1, 6:0 nad parom ga. Schweickhardt-Gašperin. Tretje mesto si delita para ga. dr. Ravnikova-g. dr. Blanke in ga. dr. Krausova z g. Leyrerjem. Edino konkurenca gospodov v dvoje še ne izkazuje prvakov.

SK Ilirija : SK Železničar 3:2 (3:0).

V predtekmi so nastopili juniorji Ilirije in Železničarja, ki so odigrali tekmo za mladinski pokal SK Ilirije. Juniorji Ilirije so bili pred odmorom močnejši in so tudi zasluženo vodili. Po odmoru si je Železničar opomogel ter vzdržal enakovredno igro do konca. Goli so padli v prvem polčasu v 14', 23' in 34' po levi zvezi Ilirije, v drugem polčasu po desni zvezi Železničarjev v 4' in 9'.

Sodil je g. Vesnaver.

ISSK Maribor mlad.:SK Rapid mlad. 2:1 (1:0).

Prijateljska tekma je končala z zasluženom zmago belo-črnih. Sodil je g. Fišer.

SK Železničar res.:ISSK Maribor res. 8:1 2:0.

Sigurna zmaga boljšega nasprotnika. — Sodnik g. Nemeč.

SK Rapid:SK Celje 6:1.

Rapid je včeraj gostoval v Celju ter zaslužen zmagal proti SK Celju v razmerju 6:1. Sodil je g. Wagner.

Ostale nogometne tekme.

Zagreb: Gradjanski:Wacker (Monakovo) 4:1 (4:0).

Beograd: Vienna (Dunaj): Jugoslavija 4:3 (2:0).

Split: WAC (Dunaj):Hajduk 2:1 (1:1).

Osijek: Kispeszt (Budimpešta): Slavija 4:1 (0:1).

Subotica: Sand:Obilič (Beograd) 2:1 (1:1). Tekma za pokal JNS.

Gradec: GAK-FAC (Dunaj) 6:2 (3:1).

Dunaj: Wacker:Simmering 6:0 (3:0); Sportklub: Slovan 1:1 (0:1); Nicholson: Hertha 3:1 (1:1).

Berlin: Hertha:FC Nürnberg 5:4 (1:1).

Državno plavalno prvenstvo.

V Dubrovniku je bilo včeraj zaključeno državno prvenstvo v seniorskem plavanju in waterpolu. Pot očkah so dosigli: Jadran (Split) 273,5, Jug (Dubrovnik) 142, Viktorija (Sušak) 55, Beograd 32, Ilirija (Ljubljana) 23,5 in Concordia (Zagreb) 13 točk.

Kolesarska »zvezdna dirka« v Celju.

Včeraj se je vršila s ciljem v Celju tradicionalna velika kolesarska »zvezdna dirka«. Z dirko je bila združena tudi svečana proslava 30letnice obstoja kluba slovenskih kolesarjev v Celju. Zjutraj med 8. in 9. so prihajali v ostrem tekmovalnem dirkači, udeleženci zvezdne dirke. Za dirkače iz Maribora je bil cilj pri Gamsu v Gaberju. Proga je bila 64 km dolga in je prispel kot prvi Lah Ivan v času 2:04 na cilj; drugi Struclic Stanko 2:04:01; tretji Nikolič Milorad 2:04:02. Vsi trije so člani kol. kluba »Perun« v Mariboru.

Izven konkurence je vozil št. Rozman (Perun, Maribor) na progi Celje - Grobelno - Celje (32 km) in je prispel kot prvi na cilj v lepem času 56:06.

SK Železničar.

Sportni klubi Maribor, Rapid in Svoboda se opozarjajo, da prijavni rok za pokalna tekmovanja za moštva po 7 igralcev poteče z jutrišnjim dnevom.

Kaj vse je nemoralno

Tujsko prometno in olupševalno društvo v Holzgau na Tirolskem je vložilo na tirolsko deželno vlado pritožbo proti odredbi tamošnjega občinskega oblastva, ki je prepovedalo skupno rodbinsko kopanje in obrazložilo svojo odločbo v tem smislu, da je tako kopanje nemoralno in da se s tem pohujšuje okolica. Pritožba navaja, da je ta odredba škodljiva za razširjanje tujskega prometa. Tirolska deželna vlada je kot druga instanca pritožbo odbila z utemeljitvijo, da sme o dopustnosti skupnega kopanja na svojem teritoriju odločati s polno pravico občinsko oblastvo.

K. M. Capek - Chod:

Jindri

Roman. — Iz češčine prevol dr. Fran Bradač.

40

Nekoč je torej začul Jindra pri študiju dva ženska glasova, ki jima je odgovarjal očetov glas.

Odzvala sta se s hodnika...

Eden je imel premnogo besedi; Jindra bi ne bil postal pozoren, čeprav niso bili damski obiski pri očetu preveč pogostni, ko bi se mu ne bil ta glas vsilil.

Ta hrapavi, skoro moški register ženskega grla je že poprej nekoč, več kot nkrat, gotovo slišal, a ni se vprašal, kje. Šele, ko se je odzval drugi, bolj ženski, dekličji, lagodno kakor Eolova harfa, so se mu pretrgale vrstice pred očmi, in Jindra je takoj vedel, kje ga je prvič slišal...

Glasovi so se izgubili v očetovi študijski sobi in Jindra se je domislil, da je prišla gospodična Jiřina Menotova s svojo materinsko prijateljico k prvi lekciji staroindijske poezije.

Zasmejal se je s svojim goltnim smehom in začel odstavek znova, in glej — moral ga je načeti po tretje... kar se mu ni prej nikoli zgodilo.

Zakaj mu je neki prišla Eolova harfa (imeli so jo pri stricu zunaj v perilnici na vrtu; kolikokrat jo je v počitnicah toliko let zaporedoma poslušal!) šele danes na misel, in ne takoj prvič?

Toda ko je načel svoj odstavek v četrtič, je bil zopet z glavó pod gladino svojega studentca.

Toda ni se mu vselej, posebno od te dobe nikoli več posrečila ta zopetna poglobitev, kadar je začul ženske glasove na hodniku — gospa Puřtova je govorila sploh, koderkoli je hodila. V drugič se je zamislil celo minuto, v tretjič dve, v četrtič je celo vstal in se zagledal skozi okno ven, v petič je prehodil še nekolikokrat sobo, in enkrat je skoro prijel za kljuko svojega posebnega vhoda — da bi odprl vrata in kakor nehoté pogledal, kdo ga tu moti.

Seveda nečesa takega ni bil niti zmožen že kot korekten mladenič ne, ki vendar ne bo spravljaj očeta v zadrego pred tujimi očmi. Za nič na svetu bi ne hotel, da bi si oče morda mislil, da se Jindra s to afero sploh še bavi, čeprav je bilo tudi tako jasno, da mora oče vendar za to vedeti, da ne ostajajo ti obiski njegovemu sostanovalcu nikakor tajni.

Mili Jindra je sicer potlačil to razburjenje, a vendar ga je pošteno pogrelo!

Kako?

To le naj bo njegova popolna zbranost duha, njegovo strastno veselje do študija, njegov stolp nikakor ne iz slonokosti, ampak iz jeklene litine (kakor se je sam sebi dobrikal!), ki ga lahko strese — Eolova harfa — prav za prav žvrgolenje takega z bucikami spegeta dekleta?

Pobral je svoj foliant pod pazduho, poveznil klobuk na glavo in čez pol ure je hodil po najzgornejši stezici na Nebozizku tesno ob okopnem zidu in tu si je zopet in čisto lahko osvojil samega sebe. Študiral je zopet s tisto lahkoto izvoljenih, ki čitajo priročno

znanstveno knjigo kakor drugi zaljubljeno beletrijo, h kateri se zopet in zopet vračajo, čeprav jo narobe in nalice že desetkratno poznajo.

Seveda MUC. Pavák ni čital le priročnih knjig, njegova knjižnica je bila strokovno preskrbljena z vsem — saj je imel oče sredstev za to — tako da bi bila v čast vsakemu profesorju, in zlasti v svoji specialiteti, okulistik, pokaže — hm — dvornemu svetniku...

Take misli so se mu pridružile k vedi le na določenem mestu njegove petřinske peripatetike, na onem, kjer se mu je med gostim grmičjem pokazal odsek Prage, na katero je pripekalo težko poletno solnce, tako da je trepetala s svojimi obrisi v njegovem žaru.

Če mu je prišlo pri tem na misel, da je sem gorl zbežal pred žensko ali prav za prav le pred njenim glasom, se je zavrtel na peti in izgubil v zeleni gošči in v svoji vedi, odkoder ni dvignil oči, če je srečal vojaka in zlasti vojaka, ki ga je vojna že otópila.

Njegov trdni sklep, da mora biti zadnji rigoroz prijeten odpočitek v pekoči vojni bedi, je pospeševala veda kot zanesljiv arcanum, toda ni bila panarcanum proti vsem motečim dojmom, kljub temu da niso bili niti boleštni...

K smehu!

Nič boljšega ni mogel storiti, nego da se je preselil na Petřin.

Res, da je bil stik z Jindro starejšim s tem takorekoč prekinjen. Drugekrat, če je prišlo med njima do spora, ni nikoli trajal ta spor dalj nego osemindeset ur, in vselej je bil oče tisti, ki je navezaval, niti enkrat ni začel sin. Čudno, da je bilo to pot prvič drugače, in da se oče ni čutil in kazal krivega; in tako se je v življenju Jinder prigodilo nekaj neslišanega, da sta hodila, drugekrat takorekoč prislovično nerazdeljiva, sedaj vsak svojo pot.

Sicer se je Jindra starejši vselej zarana ustavil v sobi Jindre mlajšega, da je vprašal:

»Kam tako zgodaj?«

Tudi drugekrat, kadar sta si bila za malo časa odtujena, ni ogovarjal Jindra starejši mlajšega drugače nego angleško, čeprav mu je ta trdnovratno češko odgovarjal. Šele ko je oče sam začel češko, je bilo to znamenje, da mu spor že predolgo traja; in zopet je bilo dobro in šla sta zopet skupaj na Přikope ali kam drugam.

Ali to pot je trajala angleščina Jindre starejšega že nekoliko dni, dokler ni nekoč, ko ga je oče zarana zasačil pri odhodu, odgovoril sin na njegovo vprašanje: Kam tako zgodaj? prav tako angleško: »To the Small Borer!«

Zdelo se je, da je Jindra starejši pobledel: z gotovostjo se tega ni dalo reči, saj je bil vedno bolj opaljen — kralj Savathana, ali...

»Sveder? Kakšne neumnosti so to? Kaj hočeš reči s tem?« je vprašal češko bolj ledeno nego poprej angleško.

Toda to pot je bil Jindra mlajši tisti, ki si je postavil glavo po angleško:

»To the Small Borer!« je ponavljal s poudarkom na »Small!«

»Na mali sveder? Na svederček?« je vprašal indolog strašno zmeden, toda takoj se mu je posvetilo.

»Aha! Na Nebozizke!« in zdaj je pobledel čisto neuttajljivo.

»Yes!« je pritrdil Jindra mlajši neizprosno angleško. »Kakor je videti, je tudi v angleščini mogoče nesporazumljenje!«

A Jindra starejši se je takoj zavedel in rekel: »Mokri boste, danes pride čisto gotovo še dopoldne nevihta!« je rekel prav tako v angleščini.

Dotaknil se je krajnika svojega klobuka: »God bye!« in oba gentlemana sta se razšla, ne da bi si podala, stisnila in potresla rok.

In še več!

Oče se je spustil doli k Pragi, čeprav sta imela, vsaj do tramvajske postaje, precej skupne poti, in sin je korakal štirideset korakov za njim. Zakrivil je menda to sam, ker ni odšel obenem z očetom. Toda kako je mogel kljub očetovemu: »God bye!«

Pogledal je v skrbeh na nebesni oblok, ki se je začrnil v soparni noči, v kateri so se ljudje pri odprtih oknih na svojih ležiščih cvrli in potili, in priznal je, da bo imel oče, kakor le redkokdaj prav; nevihta pride!

Neskončno večje skrbi kot pričakovano neurje pa mu je delal njegov dragi — no — ljubljeni oče, gotovo večje, nego mu jih je delal on sam kot deček s svojimi nostalgličnimi povratki na František.

Zakaj ni opustil svoje v intimni psihologiji medsebojnega razmerja obeh Jinder tako rezke šale z Nebozizkom — Svederčkom? Ko bi bil odgovoril na očetovo češčino takoj češki, bi bilo dobro in šla bi skupaj.

Gledal je — skesan — za očetom, ki je ravno razpel dežnik nad svojim poletnim cilindrom. Ta komad očetove garderobe je bil tudi nekaka demonstracija proti sinu. Jindra je imel v svoji omari za obleko tudi tak klobuk, toda imel ga je na glavi enkrat, ustrezajoč — takrat se navdušeno — očetovi strasti za obleke, ki so bile obema na las enake, narejene v Londonu. Toda običajni skupni izprehod onega dne, od Prašne brane do Narodnega divadla, je vzbudil senzacijo in v njunem predmetju je spremljalo oba Jindri prav do doma skupina ečkov, ki bi jo skoro lahko imenovali gnečo, od te dobe je nosil oče beli cilindar le včasih, in sicer le, kadar je odhajal brez Jindre. In samo poleti.

— Pri vseh zlomkih! — se je oglasilo hipoma v Jindri, — da, pri vseh vratih, zakaj nisva letos, v tako strašnem poletju prav za prav že davno zunaj pri stricu? Zakaj se ni oče že davno tja odpeljal?

Res, odkar je umrla babica, ki se ni mogla nikoli brez pridržka, čeprav neznatnega, sprijazniti z delstvom ne čisto korektnosti svojega vnuka na svetu, nista oba Jindri niti enega poletja izpustila, da ga ne bi preživela v očetovem rojstnem kraju. Da to ni prišlo Jindri prej na misel!

To je morala biti jako obvezna zadeva, ki je zadržala njegovega lehkomišelnega očeta letos v Pragi in ga je še povrh tako zaposlila, da je pozabil na sina, ki je bil v vojaški službi. In uganka mu je bila naglo tako jasna, kakor soha obče znanega prvaka, kadar pade pri odkritju zavesa.

(Nadaljevanje sledi.)

'Griffon' motorji!
najpopolnejši motorji sedanosti. —
Novost 175 cm³, 4 takti. Blockmotor. Hitrost 80 km na uro.
JUGUD. Z. O. Z. — MARIBOR, XXIII Tattenbachova ul. 14.

Stavbeni prostori
od 400—500 m² na prodaj. Vpraša se pri Občinskem uradu Studenci pri Mariboru. 2294

Staro strešno opako
prodam. Iščem majerja z več delovnimi močmi, ki se razume na kmetijstvo. Meljska cesta 64. 2309

Stole vpletam
s prvovrstno trstiko in sprejemam v popravilo vsakovrstne košare in sita. Josip Antloga, košarski in sitarski mojster, samo Trg svobode, zraven mestne tehnicne. 529

MOŠKA ČRNA OBLEKA
za srednjo postavo, skoro nova, se ceno proda. — Beograjska ulica 22, part., levo.

Sobo in črkoslikanje,
barvanje fasad izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. IX

Meyer-jev leksikon,
24 zvezkov, skoraj nov, originalna vezava, prodam ceneno. Naslov pove uprava. 2289

Šiviljo
za damsko krojaštvo sprejemem. Vprašati: Krčevina 111 I, vrata 6, za kavarno »Promenada«. 2307

Lepo opremljeno sobo
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo oddam gospodu ali gospodični po ugodni ceni. Vprašati: Vrbanova ulica 59. 2308

Izredna prilika za nakup moškega perila

v **perila Maks Durjava & Co. Maribor, Gregorčičeva ulica 24**

kjer so še vedno v zalogi velike količine različnega perila, kakor:

Srajce iz celřra in kombinirane z dvema ovratnikoma ter dvojnimi manšeti po Din 36.—, 46.—, 52.— in 58.—;

Bele srajce in srajce k fraku do najfinejše vrste od Din 40.— naprej; Srajce iz popelina, panama-srajce in nočne srajce najfinejših vrst in vseh velikosti;

Spodnje hlače, dolge in kratke, iz gradla, kepra ter šitona; pižarne moške, ženske in otroške od Din 100.— naprej; ovratniki mehki, poltrudi in trdi, najfinejšega lastnega izdelka.

Naročila po meri se izvršijo v 24 urah. Blago je prvovrstno in so cene z ozirom na to, da je treba vso zalogo v najkrajšem času vnovčiti, najnižje.

Juristi pozor!

Izšla sta Zbirke zakonov snopič 40 in 41:

Konkurzni zakon Din 36.—, vezan v platno Din 48.—.
Zakon o ustroju vojske Din 50.—, vezan v platno Din 62.—.

Naročite jih takoj pri

Tiskovni zadrugi v Mariboru, Aleksandrova 13.